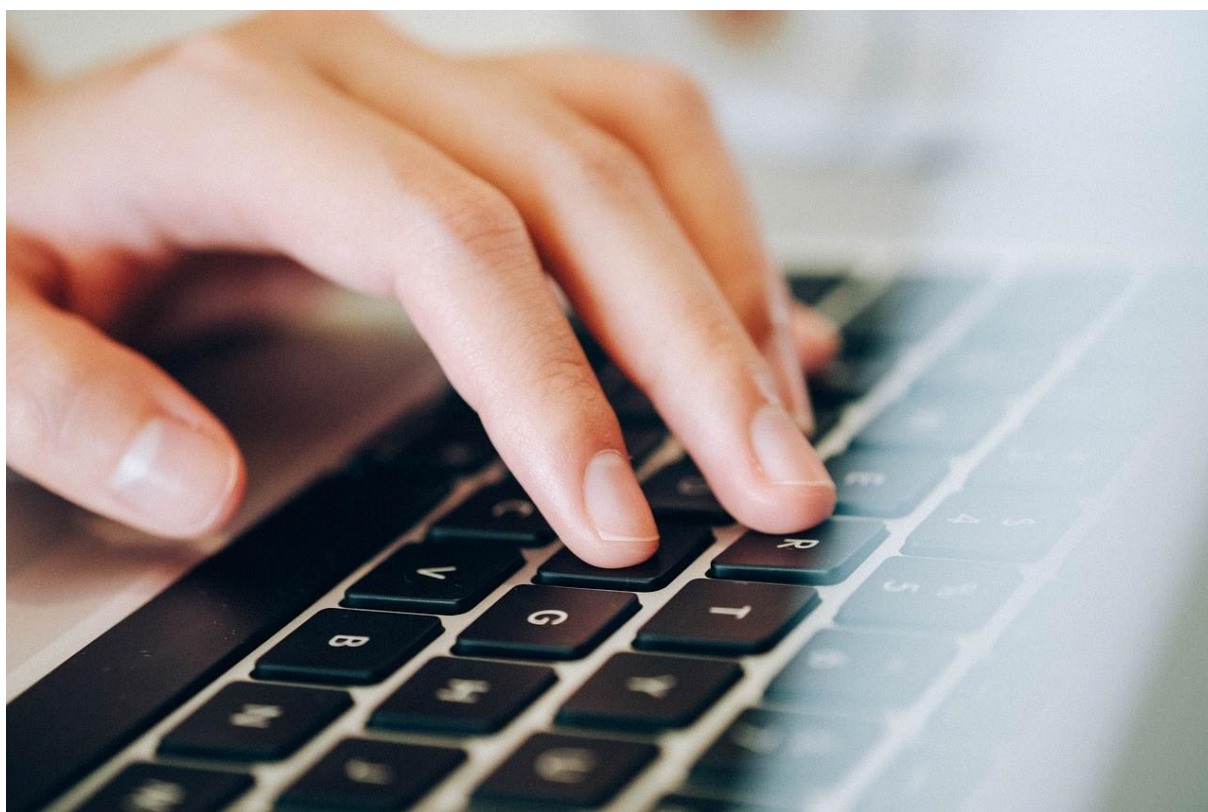




Statsforvalteren i Oslo og Viken

Orientering om retten til å klage på karakterer i grunnskolen

FOR ELEVER OG FORELDRE VÅREN 2024



Illustrasjonsfoto: Pixabay

Innhold

Innledning.....	2
Hva kan du klage på?	2
Hvem kan klage på karakter?	2
Hvordan klager du og hvem sender du klagen til?	2
Hvor lang er klagefristen?	2
Hva skjer om jeg klager på standpunktkarakterer i fag?	2
Hva skjer om jeg klager på karakter i orden eller oppførsel?	3
Hva skjer om jeg klager på skriftlig eksamen?	4
Hva skjer om jeg klager på en muntlig eller muntlig-praktisk eksamen?	4

Innledning

Dette er en orientering til elever og foreldre i grunnskolen om de reglene som gjelder for å klage på standpunktkarakterer og eksamenskarakterer.¹ Om det er noe du/dere ikke forstår, bør du/dere ta kontakt med lærer eller rektor ved skolen for videre veiledning.

Hva kan du klage på?

Du kan klage på alle karakterer som skal føres på vitnemålet. Dette kaller vi sluttvurderingen, og betyr både standpunktkarakterer og eksamenskarakterer. Klageretten gjelder også hvis du ikke får tallkarakter til standpunkt i fag. Du og dine foreldre skal ha fått skriftlig varsel fra skolen før skolen bestemmer at du får IV til standpunkt.

Du kan ikke klage på underveisvurderingen. Underveisvurderingen skal være et redskap for deg og lærer i læreprosessen. Dersom du eller dine foreldre mener at skolen ikke har gitt deg den underveisvurderingen som følger av regelverket, kan dere ta dette opp med skolen.²

Hvem kan klage på karakter?

Du som er elev, deltaker, eller den du gir skriftlig fullmakt, har rett til å klage på karakter. Er du under 15 år, skal foreldrene dine samtykke til klagen. Foreldre til elever under 18 år har klagerett. Det betyr at de har rett til å klage, selv om du som elev ikke er enig i det.

Hvordan klager du og hvem sender du klagen til?

Klagen må være skriftlig, og den som klager må underskrive klagen. Det du vil klage på må komme tydelig frem. Du bør begrunne klagen.

Klagen sendes til rektor. Rektor har ansvar for å sende klagen din og uttalelser fra skolen til Statsforvalteren, som er klageinstans. Du skal ikke sende klagen din direkte til Statsforvalteren, for det vil forsinke klagebehandlingen.

Hvor lang er klagefristen?

Klagefristen er ti dager. Fristen regnes fra det tidspunkt «de som har klagerett» (se *Hvem kan klage på karakter* over) er gjort kjent med karakteren, eller burde ha gjort seg kjent med den. Hvis du ber om begrunnelse for karakteren, blir klagefristen avbrutt, og en ny ti-dagers frist gjelder fra det tidspunkt du har fått begrunnelsen.

Hva skjer om jeg klager på standpunktkarakterer i fag?

Hvis du klager på en eller flere standpunktkarakterer i fag, må faglærer skrive en begrunnelse for karakteren. Dersom du klager på flere karakterer, skal faglærer skrive én begrunnelse per fag. Rektor må også skrive en uttalelse om hvordan skolen har behandlet saken.

Skolen sender saken deretter til Statsforvalteren, og du får en kopi. Klagen din og opplysninger fra skolen danner grunnlaget for Statsforvalterens behandling av saken.

¹ Reglene om klager på karakter finnes i forskrift til opplæringsloven kapittel 5.

² Reglene om underveisvurdering finnes i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Statsforvalteren skal ikke ta stilling til om karakteren din er riktig i forhold til det faglige nivået ditt. Statsforvalteren skal i sin behandling av saken kun vurdere om de reglene som gjelder for karaktersetting er fulgt. Statsforvalteren skal ikke overprøve lærerens faglige skjønn. Det betyr at Statsforvalteren ikke skal ta stilling til om karakteren din er riktig i forhold til det faglige nivået ditt.

Eksempler på regler som skolen skal følge

- Faglærer skal beskrive hva du kan i forhold til kompetansemålene i læreplanen for faget
- Vurderingen i orden eller oppførsel skal ikke være blandet sammen med vurderingen i det enkelte faget

Dersom Statsforvalteren kommer til at reglene som gjelder for karaktersetting ikke er fulgt, eller at det er tvil om at reglene er fulgt, opphever Statsforvalteren karakteren din. Saken blir da sendt tilbake til skolen hvor rektor og faglærer skal gjøre en ny vurdering. Rektor setter deretter endelig karakter.

Oppheving av karakteren fører ikke nødvendigvis til at du får en bedre karakter. Når rektor og faglærer gjør en ny vurdering, kan rektor bestemme om karakteren skal settes opp, bli stående eller settes ned. Skolen skal begrunne den nye avgjørelsen.

Du kan ikke klage på den endelige karakteren. Skolen skal sørge for at du får beskjed om den endelige karakteren, og begrunnelsen for denne. Dersom karakteren endres vil du som er sluttet i grunnskolen få utstedt et nytt vitnemål.

Hva skjer om jeg klager på karakter i orden eller oppførsel?

Dersom du klager på karakteren i orden eller oppførsel, skal både kontaktlærer og rektor skrive en uttalelse.

Dette skal rektor legge ved klagen din når den sendes til Statsforvalteren:

- en fylldig begrunnelse for karakteren
- en oversikt over hvilke tiltak skolen har satt i verk for å bedre på forholdene
- opplysninger om tidligere karakterer du har fått i orden og oppførsel
- opplysninger som viser at du og dine foreldre har mottatt et skriftlig varsel om faren for at ordens- og/eller oppførselskarakteren kunne bli en annen karakter enn *God*
- dokumenter som viser hvordan skolen har behandlet saken, eventuell korrespondanse med hjemmet og annen relevant dokumentasjon
- kopi av ordensreglementet på skolen (skolereglene)

Du eller dine foreldre skal ha kopi av det skolen sender til Statsforvalteren.

Dersom Statsforvalteren kommer til at det er grunnlag for å gjøre om karaktervedtaket, er det Statsforvalteren, og ikke rektor, som setter ny karakter. Den nye karakteren vil bli

fastsatt på grunnlag av de opplysningene som foreligger. Statsforvalterens avgjørelse er endelig. Du vil få et vedtak fra oss med beskjed om hva karakteren din ble til slutt.

Hva skjer om jeg klager på skriftlig eksamen?

Dersom du ønsker å klage på karakteren du får på skriftlig eksamen, skal du henvende deg skriftlig til rektor ved skolen din. Rektor skal sørge for at du får se besvarelsen din og får kjennskap til retningslinjene for sensuren.

Lærere som ikke har sensurert besvarelsen din tidligere, skal se på den på nytt. Disse lærerne skal ikke jobbe ved den skolen du går på. De som får denne jobben, sitter i det som kalles en klagenemnd. Klagenemnden består av tre personer.

Klagenemnda skal ta stilling til om karakteren du har fått er urimelig. Hvis nemnda kommer til at karakteren er urimelig, skal den sette ny karakter. Hvis karakteren blir endret, blir den vanligvis satt opp. Du bør likevel være klar over at det hender at karakterer blir satt ned etter klagebehandlingen. Skolen skal sørge for at du får beskjed om resultatet av klagebehandlingen.

Hva skjer om jeg klager på en muntlig eller muntlig-praktisk eksamen?

Du har rett til å klage på formelle feil som har hatt noe å si for eksamensresultatet. Til muntlig og muntlig-praktisk eksamen er det ikke anledning til å klage på karakteren.

Hvis du ønsker å klage på formelle feil ved en muntlig eller muntlig-praktisk eksamen, skal du henvende deg til rektor ved skolen din. Skolen har ansvar for å veilede deg dersom du har spørsmål til klagen.

Sensor, faglærer og rektor skal uttale seg skriftlig. Rektor skal sende uttalelsene til Statsforvalteren. Kopi skal sendes til deg og/eller foreldrene dine.

Dersom du får medhold i klagen, annullerer Statsforvalteren karakteren din.

Hvis du ønsker det, får du muligheten til å gå opp til ny eksamen. Da trekkes det på nytt hvilket fag du skal opp i.